

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název:	VY_12 _INOVACE_VL_4A_13B
Škola:	Základní škola Nové Město nad Metují, Školní 1000, okres Náchod
Autor:	Ivana Hynková
Ročník:	IV.
Tematický okruh, předmět:	Čtenářská a informační gramotnost, vlastivěda
Téma:	Nejstarší osídlení naší vlasti
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.4.00/21.2336
Datum:	16.4.2011
Anotace:	<p>text s doplňujícími informacemi k učebnici a soubor otázek doporučená dotace – výukový blok 2 hodin 1.hodina – práce s učebnicí Vlastivěda pro 4. roč., SPN, Praha 2010 a textem -ukázky z knih Eduarda Štorcha: Lovci mamutů, Albatros, Praha 1991 Minehava, Albatros , Praha 1988 - doporučení dalších titulů – Bronzový poklad Hrdina Nik - porovnávání nástěnných obrazů Zdeňka Buriana, SPN 1959 2.hodina – video Zajímavá vlastivěda – O pravěku (a starých pověstech), agentura DUHA, Rokycany - práce ve skupinách – odpovědi na otázky</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Nejstarší osídlení naší vlasti

1. PRAVĚK (PREHISTORIE) - nejdelší období lidských dějin, kdy **nebylo známo písmo**

- DOBA KAMENNÁ** / 1. *paleolit* - starší d.k. - 3 500 000 - 8 000 let př. n. l.
2. *mezolit* - střední d. k. - 8 000 - 6 000 let př. n. l.
3. *neolit* - mladší d. k. - 6 000 - 3 500 let př. n. l.
4. *eneolit* - doba měděná - 3 500 - 3 000 let př. n. l. /

V průběhu tohoto období se udály tyto změny:

- chladné podnebí se postupně **otepluje**
- lidé žijí v **tlupách**, které **putují** za potravou - muži loví zvěř
ženy sbírají jedlé plodiny, rostliny
přespávají v **náhodných úkrytech** - převisy skal
jeskyně
- s oteplováním podnebí - rozvoj **zemědělství** - pěstování plodin - vznik polí
chov zvířat
- lidé se usazují - **budují obydlí** - vesnice
- **oheň** byl získáván nejprve náhodně (požár stromu po blesku), později se člověk naučil rozdělat si ho, když potřebuje - tavení kovů (měď)
- **zbraně a nástroje** nejprve z kamenů - pěstní klín
z kostí a rohů
ze dřeva
postupně ostření kamenů - pazourkové nástroje
- **ozdoby a šperky** - od kostí, rohů po měď
- **vývoj umění** - nástěnné malby v jeskyních
hliněné sošky žen - Venuše (kult matky)
bůžků
zvířat
- v mladší době kamenné vznik a rozvoj **keramiky** - tvorba nádob

Nejvýznamnějším nalezištěm z tohoto období jsou **Dolní Věstonice** v *Jihomoravském kraji* (soška Věstonická Venuše).

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. STAROVĚK - vznik mnoha civilizací, státních útvarů a náboženství (např. křesťanství)
/ od 3 000 let př.n.l. do r. 476 n.l. - pád říše římské/

DOBA BRONZOVÁ /3 000 let př.n.l. - 800 let př. n. l. /

vynález **bronzu** - slitina mědi a cínu

- rozvoj **hutnictví , kovotepectví, slévačství**

- další rozvoj keramiky - **hrnčířství**

vznik **hradišť, větších osad**

Nejvýznamnějším nalezištěm z tohoto období je hradiště Dívčí Kámen u Českého Krumlova.

DOBA ŽELEZNÁ / 800 let př. n. l. - přelom letopočtu /

tavení **železné rudy** - **kovářství - výroba nástrojů a zbraní** (sekery, nože, srpy, meče)

- **výroba ozdob, šperků**

*asi 400 let př.n.l. - přicházejí **KELTOVÉ (GALOVÉ)** na naše území*

kmen Bójů (název země Boiohaemum - Bohemia, další keltské názvy:

Isara = Jizera, Agara = Ohře, Atava = Otava, Ganna = Haná)

odvážní bojovníci

zruční řemeslníci - hrnčířský kruh

zdatní obchodníci - první mince

opevněné sídliště - oppidum

význam kněžích - druidů

Nejvýznamnější naleziště z tohoto období :

Býčí skála v Moravském krasu- zbraně, šperky, sošky

Únětice u Prahy - velké pohřebiště se zbraněmi, soškami, šperky apod.

Stradonice u Berouna - nejrozsáhlejší oppidum

Kutná Hora - oppidum a pohřebiště

*v 1. století př. n. l - Keltové vytlačeni **GERMÁNSKÝMI KMENY***

(Markomani, Kvádové a další)

Naleziště - **oppidum Závist** (*Dolní Břežany u Prahy*) - svědčí o boji s Germány

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Soubor otázek pro skupinovou práci:

1. Které období lidských dějin nazýváme pravěkem?
2. Popište, jak vypadal život v době kamenné.
3. Co uměl člověk doby bronzové?
4. Proč bylo železo tak důležitý vynález pro člověka?